

Model Pla de Mesures Antifrau

Nota: l'objecte d'aquest document és aportar un model de Pla de Mesures Antifrau amb una estructura que coincideix amb l'esquema proposat al document d'orientacions del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, que pugui servir d'eina per ser aprovat després de les modificacions que en cada cas siguin pertinents. A cadascun dels apartats es suggereix un contingut mínim i, fins i tot una possible redacció, com a possible punt de partida, havent de ser objecte d'individualització i ajust per part de les entitats decisores/ executores, segons la seva estructura organitzativa i la seva participació al PRTR.

Els paràgrafs entre claudàtors són explicatius, s'han d'eliminar del text del Pla de mesures antifrau.

Índex

1. Objecte i abast del Pla	3
2. Àmbit d'aplicació.....	3
3. Definició de continguts funcionals en relació amb les mesures de prevenció, detecció i correcció del conflicte d'interès, el frau i la corrupció.....	4
4. Definició de l'estructura organitzativa.....	7
5. Procediment per al tractament del possible conflicte d'interès	8
6. Mesures antifrau al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat "cicle antifrau": prevenció, detecció, correcció i persecució.....	8
6.1. Prevenció.....	8
A. Aprovació d'una Declaració institucional al màxim nivell de compromís de lluita contra el frau i la corrupció.....	9
B. Aprovació/reforç del codi de conducta d'alts càrrecs	9
C. Codi ètic de treballadores públiques	9
D. Avaluació inicial del risc de perjudici als interessos financers de la Unió, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte.	9
E. Publicitat i transparència del Pla de mesures antifrau	10
6.2. Detecció	10
A. Elaboració d'un catàleg de banderes vermelles o indicadors de risc per a la lluita contra el frau.....	10
B. Creació d'un procediment específic per denunciar el frau dins el Sistema intern d>alertes de l'Ajuntament.....	11
6.3. Correcció i persecució	12
A. Conflicte d'interessos	12
B. Fraus i corrupció	12
ANNEX I. Procediment per al tractament del possible conflicte d'interès.....	14
ANNEX II. Declaració institucional contra el frau.....	18
Annex III. Autoavaluació inicial del risc de perjudici als interessos financers de la Unió, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte.	20
ANNEX IV. Possibles indicadors de risc (banderes vermelles).....	27
ANNEX V. Possible llista de comprovació de banderes vermelles	45

1. Objecte i abast del Pla

L'objecte d'aquest Pla és concretar les mesures de control del risc de frau, amb un èmfasi especial en l'àmbit de l'execució dels fons MRR, en l'àmbit de l'entitat decisora/entitat executora XXXX tenint en compte les competències en matèria de frau, exclusivament administratives, que té atribuïdes, en cap cas inclouen competències de recerca.

Aquest sistema està fonamentat en quatre grans àrees per contemplar els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: prevenció, detecció, correcció i persecució.

Aquest Pla de mesures antifrau contempla també el procediment que cal seguir per al tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resoldre aquest conflicte d'interès a temps, sí que podria portar a una situació de frau. Per tant, un conflicte d'interès no resolt constituiria un indicador d'un possible frau. Així, la primera de les fases en què es pot evidenciar la possible concurrència de frau, és la situació de conflicte d'interessos no resolt, és a dir, quan els afectats no s'han abstingut degudament o no han estat recusats, en cas que concorreguessin situacions de conflicte d'interessos o se n'hagués tingut coneixement, respectivament.

Aquest Pla tindrà durada indefinida, però es revisarà de forma periòdica [indicar amb quina periodicitat], i en tot cas, l'avaluació del risc, l'impacte i la probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisarà biennalment o anualment quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o el personal .

Si no es duguessin a terme revisions o actualitzacions prèvies, el Pla serà objecte d'avaluació i, si s'escau, d'adaptació, almenys als dos anys de la seva aprovació i de forma periòdica a partir de llavors.

[Es suggereix incorporar referències a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i el Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència i l'Ordre HFP/ 1030/2021, de 29 de setembre, pel qual es configura el sistema de gestió del PRTR com a base jurídica per a l'elaboració i l'aprovació d'aquest pla].

2. Àmbit d'aplicació

[S'indicarà si el Pla de mesures antifrau es circumscriu a l'àmbit de l'actuació de l'entitat decisora/entitat executora al PRTR o si, per contra, té un àmbit d'aplicació més ampli. Tot concretant a quin actors s'aplicaran les mesures previstes¹.

¹ Per exemple:

a) Alts càrrecs al servei de l'administració local, així com, si escau, personal eventual.

D'altra banda, cal tenir present que l'obligació comprèn només l'aplicació del Pla en les actuacions finançades amb fons europeus, en la resta de casos, seria de caràcter voluntari].

3. Definició de continguts funcionals en relació amb les mesures de prevenció, detecció i correcció del conflicte d'interès, el frau i la corrupció

[Es definiran les funcions que s'hauran de desenvolupar en el marc del pla de mesures antifrau].

Els conceptes als quals es refereix aquest document i que resulten aplicables tant per autoritats públiques, servidors públics i altres actors són els següents, que es troben definits a la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF) i al Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables en el pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).

FRAU:

- a) En matèria de despeses no relacionades amb els contractes públics, qualsevol acció o omissió relativa a:
 - a. L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu.
 - b. L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
 - c. L'ús indegut d'aquests fons o actius per a fins diferents dels que van motivar la seva concessió inicial.
- b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o omissió relativa a:

 - b) Empleats públics municipals que participin en aquells expedients que compten amb finançament procedent dels fons europeus i que:
 - a. elaboren informes que serveixen de base per a la presa de decisions i/o,
 - b. intervenen a les meses de contractació i/o,
 - c. intervenen en processos de selecció de personal i/o,
 - d. realitzen tasques de gestió control i pagament,
 - e. així com qualsevol altre agent en què hagin delegat o encomanat, així com externalitzat, alguna o algunes d'aquestes tasques.
 - c) Beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar a favor dels propis interessos, però en contra dels interessos financers de la Unió, en el marc d'un conflicte d'interessos.
 - d) Assessors externs, professionals o membres de comissions o grups de treball que participin en la preparació o en els treballs preliminars de processos de contractació pública o de subvencions o ajudes, així com en l'elaboració d'estudis o dictàmens, que puguin incórrer en conflicte d'interessos.

- a. L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu.
 - b. L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
 - c. L'ús indegut d'aquests fons o actius per a fins diferents dels que van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió.
- c) En matèria d'ingressos diferents dels procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o omissió relativa a:
- a. L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució il·legal dels recursos del pressupost de la Unió o dels pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu.
 - b. L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
 - c. L'ús indegut d'un benefici obtingut legalment, amb el mateix efecte.
- d) En matèria d'ingressos procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o omissió comesa en una trama fraudulenta transfronterera en relació amb:
- a. L'ús o la presentació de declaracions o documents relatius a l'IVA falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució dels recursos del pressupost de la Unió.
 - b. L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació relativa a l'IVA, que tingui el mateix efecte.
 - c. La presentació de declaracions de l'IVA correctes per tal de dissimular de manera fraudulenta l'incompliment de pagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

CORRUPCIÓ ACTIVA: l'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, per tal que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CORRUPCIÓ PASSIVA: l'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebí avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CONFLICTE D'INTERESSOS: existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent a la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

- a) **Conflicte d'interessos aparent:** es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

- b) **Conflicte d'interessos potencial:** sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- c) **Conflicte d'interessos real:** implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari, implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'exercici de les esmentades obligacions.

Possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- a) Les autoritats i servidors públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat alguna/es d'aquesta/es funció/ons.
- b) Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

D'altra banda, convé tenir en compte les definicions del Glossari d'integritat de l'Oficina Antifrau, que pot consultar-se a <https://www.antifrau.cat/ca/la-corrupcio/glossari.html>

La Directiva PIF indica que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador a l'article 7.

En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, del 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi Penal per transposar Directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme, i abordar qüestions de caire internacional.

L'esmentat article 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, assenyala quin és el contingut que ha de tenir el Pla de mesures antifrau, tenint en compte els elements que, segons el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència "Espanya Pot", seran objecte de verificació a les Auditories sobre l'existència de mesures adequades per prevenir, detectar i corregir el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos que desenvoluparà l'Autoritat de Control (punt 4.6.5):

- Estructurar les mesures antifrau de manera proporcionada i al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.
- Preveure la realització, per l'entitat de què es tracti, d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i la revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.
- Definir mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- Preveure l'existència de mesures de detecció ajustades a les senyals d'alerta i definir el procediment per aplicar-lo efectivament.

- Definir les mesures correctives pertinents quan es detecta un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació dels indicis de frau.
- Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels Fons de la UE gastats fraudulentament.
- Definir procediments de seguiment per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió corresponent de l'avaluació del risc de frau.
- Específicament, definir procediments relatius a la prevenció i la correcció de situacions de conflictes d'interès d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament financer de la UE. En particular, caldrà establir com a obligatòria la subscripció d'una DACI pels qui participin en els procediments d'execució, la comunicació al superior jeràrquic de l'existència de qualsevol conflicte d'interessos potencial i l'adopció per aquest de la decisió que, en cada cas, correspongui.

L'entitat decisora o executora haurà d'incorporar al Pla de mesures antifrau quin serà el procediment que s'haurà de seguir en el cas que hi hagi indicis de frau o corrupció, indicant-se de manera clara les unitats administratives que dins de l'entitat decisora o executora assumiran cadascuna de les funcions corresponents.

A més, les entitats decisores i executores hauran de disposar d'un procediment per prevenir, gestionar i resoldre els possibles conflictes d'interès, segons el que disposa l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, si bé aquest procediment s'haurà de completar segons els pronunciaments i guies que sobre aquesta matèria adopti la Comissió Europea.

4. Definició de l'estructura organitzativa

[S'identificarà la unitat o unitats amb competències en la matèria i se'n descriurà amb precisió la composició, l'àmbit competencial i les funcions que se'ls assignin, tant en relació amb la definició, aprovació i seguiment del pla de mesures antifrau com en relació amb les funcions de control de gestió. Aquesta identificació d'una unitat responsable es pot fer a partir de l'organigrama de l'Ajuntament, per exemple, alcaldia o secretaria].

Atenent a les característiques, les dimensions, els recursos i les capacitats de l'Ajuntament, el disseny de les estructures d'organització, gestió i desenvolupament del Pla es basarà en el principi d'economia, simplificació orgànica i procedimental, i polivalència funcional.

La direcció política del Pla la durà a terme l'Alcaldia, sens perjudici de les delegacions que pugui fer i de les competències de l'òrgan plenari.

Opció A:

Es crea una Comissió Tècnica de Seguiment i Desenvolupament del Pla antifrau de la qual formaran part, almenys, els empleats públics que ocupin les responsabilitats següents o, si s'escau, prestin serveis en algun dels àmbits següents:

- Secretaria-Intervenció
- Contractació pública
- Serveis jurídics

- Funcionari o empleat públic que exercirà funcions de secretaria

Opció B. Municipis amb poca estructura de personal:

La Comissió Tècnica es constituirà amb la presència de la persona titular de l'Alcaldia, que la presidirà, i de la Secretaria-Intervenció, així com, si s'escau, d'un o dos empleats públics. Com a mínim, la Comissió Tècnica estarà formada per la persona titular de l'Alcaldia i la Secretaria-Intervenció.

Les funcions de la Comissió Tècnica de seguiment del Pla es determinen per resolució de l'Alcaldia.

5. Procediment per al tractament del possible conflicte d'interès

L'Ajuntament XXX ha definit un procediment per al tractament dels possibles conflictes d'interès, segons la definició de conflicte d'interès de l'article 61 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió ha reforçat les mesures de protecció dels interessos financers de la UE, procediment que serà completat amb els pronunciaments i guies que sobre això adopti la Comissió Europea.

[Possible model: Annex I (mantenir com a annex o incorporar al cos del Pla antifrau)].

6. Mesures antifrau al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat “cicle antifrau”: prevenció, detecció, correcció i persecució

[Text suggerit, a valorar la seva reducció/ ampliació per l'entitat decidora/ executora, que serà la que, en tot cas, determini les mesures que cal adoptar en cada fase del cicle antifrau. Per a més informació sobre possibles mesures a adoptar, veure l'Annex III.C de l'Ordre HFP/1030/2021 d'Orientacions sobre mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i el conflicte d'interès].

En aquest document es defineixen les mesures contra el frau i la corrupció que l'entitat decidora/ entitat executora XXX posarà en marxa, considerant-se efectives i proporcionades, tenint en compte els riscos que s'han detectat.

6.1. Prevenció.

És una part clau del sistema, ja que evita que el conflicte d'interessos, el frau o la corrupció arribi a produir-se. Tenint en compte la dificultat de provar el comportament fraudulent i de reparar els danys causats per aquest, és preferible prevenir l'activitat fraudulenta a haver d'actuar quan aquesta ja s'ha produït.

El marc normatiu espanyol constitueix un potent sistema preventiu, que cobreix tant l'actuació administrativa finançada per fons pressupostaris nacionals com la finançada

per la Unió Europea. Tot i així, tot i ser un sistema preventiu complet, en el marc del compromís d'aquest Ministeri/Conselleria/Entitat Local amb la protecció dels interessos financers de la Unió en el marc de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, s'han adoptat especialment les mesures preventives següents:

A. Aprovació d'una Declaració institucional al màxim nivell de compromís de lluita contra el frau i la corrupció

Mitjançant la *Declaració institucional al màxim nivell de compromís de lluita contra el frau i la corrupció*, el Ple d'aquest Ajuntament adquireix el compromís ferm de lluita contra el frau, l'evitació o mitigació dels conflictes d'interessos i una posició manifesta de tolerància zero davant la corrupció i les pràctiques d'irregularitat administrativa pel que fa a la gestió municipal. (Veure model a l'Annex II)

Se li ha donat difusió entre el personal a través de la seva publicació a la intranet i mitjançant la remissió d'un correu electrònic a cada membre de l'organització, tot comunicant-li aquesta publicació i incloent-hi un enllaç a la mateixa.

B. Aprovació/reforç del codi de conducta d'alts càrrecs

Opció A. Si l'ajuntament té aprovat el codi de conducta d'alts càrrecs:

De conformitat amb el que estableix l'article 55.3 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, pel que fa a alts càrrecs és aplicable el Codi de conducta aprovat pel Ple d'aquest Ajuntament en data XXXX i publicat al portal de transparència municipal.

Opció B. Si l'ajuntament NO té aprovat el codi de conducta d'alts càrrecs:

De conformitat amb el que estableix l'article 55.3 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, pel que fa a alts càrrecs aquesta corporació aprovarà el Codi de conducta elaborat per la Xarxa de Governants Transparents², que serà publicat al portal de transparència municipal.

C. Codi ètic de treballadores públiques

En relació amb les normes de conducta dels i les empleades públiques locals, i sens perjudici de la plena aplicabilitat del codi ètic i de conducta regulat als articles 52 a 53 del text refós de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, mitjançant acord plenari l'Ajuntament de XXX s'adherirà al Codi ètic del servei públic de Catalunya, aprovat per la Generalitat de Catalunya al 2021.

D. Avaluació inicial del risc de perjudici als interessos financers de la Unió, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte.

L'Ajuntament de XXX, d'acord amb el marc normatiu europeu i la normativa interna, disposarà d'un model d'avaluació de riscos quan gestioni fons europeus. Per això crearà i actualitzarà una matriu de riscos, especialment en els àmbits de gestió economicofinancera i de contractació pública.

Un cop adjudicades línies de subvencions per dur a terme actuacions en àmbits materials concrets relacionats amb determinats components, projectes, subprojectes o

² Es pot trobar el model elaborat per la Xarxa de Governants Transparents, així com una guia per a la seva aplicació al següent enllaç: <https://governobert.diba.cat/wiki/informacio-institucional-codi-de-conducta-dels-alts-carrecs-de-bon-govern>

actuacions del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), la Comissió Tècnica de Seguiment i Desenvolupament del Pla antifrau, analitzarà i actualitzarà la matriu inicial de riscos. (Veure Annex III amb les passes clau de l'autoavaluació inicial del risc)

En tot cas, aquesta avaluació de risc de frau es revisarà de manera periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o el personal.

[Recomanem incloure el resultat de l'avaluació de risc de frau si ja s'ha realitzat o una possible estructura a aprovar com a annex del Pla. Veure [eina](#) en format Excel per a l'anàlisi dels riscos al web de l'Associació Catalana de Municipis].

E. Publicitat i transparència del Pla de mesures antifrau

Aquest Pla de mesures antifrau es publicarà al Butlletí Oficial de la Província i al portal de transparència municipal.

L'Ajuntament de XXX dura a terme accions de sensibilització tant per a les treballadores públiques com per a la ciutadania, per tal de donar a conèixer el Pla de mesures antifrau, els codis de conducta i ètica aprovats, el canal d'alertes i els indicadors d'alerta (banderes vermelles).

6.2. Detecció

A. Elaboració d'un catàleg de banderes vermelles o indicadors de risc per a la lluita contra el frau.

[Aquest catàleg s'ha de referir a l'àmbit d'actuació de l'entitat i ha d'anar acompanyat d'un procediment que defineixi les passes a seguir en cas que es detecti alguna d'aquestes banderes vermelles.]

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una àrea d'activitat determinada necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Tenint en compte quin és l'àmbit d'actuació de l'entitat en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i els instruments jurídics en què participa, es defineixen les banderes vermelles següents com a possibles indicadors d'alerta davant del frau i la corrupció:

[Recomanem incloure llistat obert de banderes vermelles. Veure possibles banderes vermelles a l'Annex IV, en funció del tipus d'instrument jurídic utilitzat].

En els procediments que es tramiten per a l'execució d'actuacions del PRTR, en l'exercici de la funció de control de gestió, haurà de quedar documentada, mitjançant l'emplenament de la corresponent llista de comprovació, la revisió de les possibles banderes vermelles que s'hagin definit. Aquesta llista es passarà a les diferents fases del procediment, de manera que es cobreixin tots els indicadors de possible frau o corrupció definits per l'organització (per això és possible que algun indicador no apliqui en alguna de les fases, però sí en d'altres). En tot cas, per a cadascun dels projectes NGEU gestionats, els responsables dels projectes complimentaran la llista de comprovació proposada amb una periodicitat mensual (excepcionalment, trimestralment) i en donaran compte a la següent sessió del Comitè Antifrau.

[Recomanem incloure la llista de comprovació que s'hauria d'emplenar i, si es considera necessari, instruccions per emplenar-la. Veure exemple a Annex V].

B. Creació d'un procediment específic per denunciar el frau dins el Sistema intern d'alertes de l'Ajuntament.

[Incloure enllaç d'accés al Sistema intern d'alertes de l'Ajuntament].

L'Ajuntament de XXX crearà un canal telemàtic, telefònic o presencial per a la presentació de dilemes ètics, queixes o denúncies.

A través d'aquest canal de denúncia obert, qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que pugui haver detectat i se l'informarà que:

1. La denúncia serà tinguda en compte i els seran comunicats els resultats de les gestions realitzades.
2. Es respectarà la confidencialitat i la protecció de dades personals.
3. No patiran cap represàlia, ni seran sancionats per aquest fet, en cas que es tracti de servidors públics de la mateixa institució

Les denúncies presentades hauran d'identificar els aspectes següents:

1. Exposició clara i detallada dels fets.
2. Identificació de l'àrea del departament/organisme/ens en la qual hagin tingut lloc i/o del moment del procediment en el qual s'hagin produït els fets.
3. Nom i dades de contacte de la persona denunciant per facilitar l'anàlisi i el seguiment de la denúncia.
4. Identificació de les persones involucrades.
5. Moment en què va ocórrer o ha estat ocorrent el fet

Es recomana elaborar un reglament propi del Sistema intern d'alertes, així com informar el personal de l'organització de l'existència d'aquest canal i sobre la manera com poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats total o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

Veure el document "[Models per a la implantació del Sistema intern d'Alertes a ens locals](#)", elaborat pel Grup de Treball de Bon Govern de la Xarxa de Govern Obertes de Catalunya per a orientacions sobre la creació del Sistema intern d'alertes.

Cal tenir en compte que la [Llei 2/2023, de 20 de febrer](#) obliga a totes les administracions locals a crear sistemes interns d'alertes (SIA), sense distinció de la seva mida. Per als ajuntaments de menys de 10.000 habitants l'obligació de disposar del SIA entra en vigor el dia 1 de desembre de 2023. L'article 8 d'aquesta llei, estableix que cal designar un/a Responsable del Sistema, que serà la persona física responsable de la gestió del sistema. Així mateix, estableix que caldrà notificar el seu nomenament i/o cessament a l'autoritat o òrgan competent de la comunitat autònoma, en el termini dels 10 dies hàbils següents, especificant, en el cas de cessament, les raons que el justifiquen. L'enllaç al formulari de notificació a l'autoritat competent (l'Oficina Antifrau de Catalunya, en el cas català) és el següent: <https://www.antifrau.cat/es/autoridad-competente-proteccion-personas-alertadoras>

En tot cas, les denúncies poden també vehicular-se a través dels canals externs següents:

- Oficina Antifrau de Catalunya:

<https://antifrau.cat/es/investigacion/denuncia.html>

- Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), vinculat a la IGAE, Autoritat de Control en matèria de fons europeus procedents del MRR:

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/paginas/denan.aspx>

6.3. Correcció i persecució

A. conflicte d'interessos

Davant la sospita de possible existència de conflicte d'interessos, aquesta circumstància s'ha de comunicar immediatament a l'òrgan de contractació o al superior jeràrquic (Alcaldia) perquè s'adoptin les mesures oportunes.

L'Ajuntament de XXX promourà l'abstenció i la recusació en els procediments administratius de gestió en què aquestes persones (treballadors o càrrecs públics) hi participin.

En aquells casos on es materialitzi l'existència d'un conflicte d'interessos és quan entra en joc la quarta fase del cicle antifrau com és la persecució. Això es produeix quan s'està "en presència d'un conflicte d'interessos objectivament percebut i no resolt" i, sobretot, en cas que aquest es concreti.

De conformitat amb l'article 129 del Reglament Financer, l'Ajuntament de XXX cooperarà activament amb els diferents òrgans i entitats encarregats de fiscalitzar, controlar, sancionar o perseguir penalment les conductes que incorrin en conflictes d'interessos que comportin irregularitats administratives, frau o corrupció.

En aquests casos l'Ajuntament adoptarà, entre d'altres, algunes de les mesures següents:

- Anul·lar o tornar a avaluar els procediments d'adjudicació.
- Cancel·lar els contractes o acords.
- Suspendre pagaments.
- Realitzar correccions financeres.
- Recuperar els fons.
- Aplicar, si escau, el dret penal.
- Aplicar, si escau, el dret administratiu sancionador.
- Aplicar, si escau, el dret disciplinari als funcionaris o empleats públics afectats.
- Excloure els licitadors o sol·licitants en cas d'influir indegudament en els procediments d'adjudicació o obtenir informació confidencial.

B. Frau i corrupció

Quan es detecti una conducta que pugui ser constitutiva de frau, es seguirà el següent protocol per a la correcció i persecució dels casos.

El titular de l'òrgan administratiu responsable del procediment administratiu en què es tingui coneixement d'una conducta que pogués ser constitutiva de frau o corrupció després de l'anàlisi de la possible existència d'alguna de les banderes vermelles definides al Pla de mesures antifrau o que hagi estat coneguda per qualsevol altra circumstància haurà de:

- a) Recopilar tota la documentació que pugui constituir evidències del frau esmentat;
- b) Suspendre immediatament el procediment, quan sigui possible, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest;
- c) Elaborar un informe descriptiu dels fets esdevinguts;

- d) Traslladar l'assumpte, juntament amb un informe i la pertinent evidència documental, a la unitat amb funcions de control de gestió per a la valoració de la possible existència de frau;
- e) Adoptar les mesures que, conforme a la normativa reguladora del procediment, hagi o pugui adoptar per evitar la concurrència de frau.

Aquesta unitat avaluarà de manera objectiva la possible existència de frau i la seva qualificació com a frau puntual o sistèmic.

En cas que es detectin irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les mesures següents:

- Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.
- Retirar el finançament comunitari de tots aquells expedients en què s'identifiqui la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a adoptar per solucionar la debilitat detectada, de manera que les incidències trobades no es tornin a repetir.
- Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes oportuns que detectin les incidències esmentades en les fases inicials de verificació.

Amb la major brevetat possible, *[la unitat amb funcions de control de gestió per a la valoració de la possible existència de frau]* procedirà a:

- a) Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, cas en què serà aquesta la que els comunicarà a l'entitat decisora), qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control.
- b) Denunciar, si és el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- c) Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- d) Denunciar els fets davant de la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

ANNEX I. Procediment per al tractament del possible conflicte d'interès.

Nota: es proposa aquest document com a possible punt de partida orientatiu, a adaptar segons les característiques pròpies de cadascuna de les organitzacions i haurà de ser completat i desenvolupat segons els pronunciaments i les guies que sobre aquesta matèria adopti la Comissió Europea.

El Reglament del MRR adapta la regulació dels conflictes d'interès de l'article 61 del Reglament Financer de la UE a l'àmbit del MMR, donant-los una virtualitat pròpia dins dels riscos en l'execució dels fons, que ha estat contemplada a l'Ordre HFP/1030/2021 i a l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, quant a l'anàlisi sistemàtica i automatitzada del risc de conflicte d'interès en els procediments d'adjudicació dels contractes i de concessió de subvencions

L'Ajuntament de XXX, en compliment de la normativa anterior, estableix les obligacions concretes següents quant a la prevenció i detecció dels conflictes d'interessos, que s'afegeix a les que estableix contra el frau.

El conflicte d'interessos implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'exercici dels deures i les responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajut dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'exercici de les obligacions esmentades.

1. Mesures relacionades amb la prevenció del conflicte d'interessos.

A. Comunicació i informació al personal:

L'Ajuntament de XXX posarà en coneixement i a disposició de tot el personal al seu servei, dels equips de govern i dels ciutadans la informació relativa a les diferents modalitats de conflicte d'interès i les maneres d'evitar-lo, mitjançant la publicació d'aquest Pla Antifrau a la pàgina web.

B. Emplenament obligatori d'una Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI) per tots els intervinents en els procediments d'execució del PRTR:

D'acord amb l'article 6 de l'Ordre 1030/2021, la subscripció d'una DACI és una actuació obligatòria per als òrgans gestors de projectes finançats o a finançar pel Fons NGUE del PRTR.

En concret, segons amb el marc jurídic aplicable, la DACI és la declaració que hauran de subscriure els qui participin en els procediments d'execució dels esmentats Fons, ja sigui per a la tramitació d'un contracte, subvenció o qualsevol altra disposició econòmica d'aquests, per posar de manifest que en la seva persona no concorre cap conflicte d'interessos en els termes que es defineix a l'article 61.3 del Reglament UE, Euratom 2018/1046 i normativa concordant.

Pel que fa al personal amb capacitat decisòria, s'utilitzarà el model de contingut mínim recollit a l'Annex I de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtic del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR.

En tot cas, l'hauran d'emplenar:

- El responsable de l'òrgan de contractació/concessió de la subvenció, el personal que redacti els documents de licitació/bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres del comitè d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment.

Les DACI es formalitzaran una vegada coneguts els sol·licitants de les ajudes o els participants en la licitació, en el cas de personal participant als comitès d'avaluació de sol·licituds o d'ofertes, i un cop coneguts els beneficiaris de les ajudes o l'adjudicatari del contracte, en el cas del personal que hi hagi d'encarregar-se del seguiment del contracte/encàrrec/conveni/subvenció o de la gestió econòmica de l'expedient.

En el cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració es realitzarà a l'inici de la reunió corresponent per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se a l'acta.

Pel que fa al personal que intervé en la gestió del projecte finançat amb Fons NGEU sense capacitat decisòria, s'utilitzarà el model de DACI establert a l'Annex IV.A. de l'Ordre HFP/1030/2021.

Igualment, recomanem emplenar una DACI com a requisit a aportar per les persones beneficiàries que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial, així com a contractistes i subcontractistes.³

Els documents que recullin les DACI realitzades pels intervinents en els procediments, bé les signades, bé les manifestades a les reunions dels òrgans col·legiats i recollides a les actes, hauran de quedar incorporades a l'expedient de contractació o de concessió d'ajudes, de cara a conservar una pista d'auditoria adequada.

La declaració d'absència de conflicte d'interessos ha de ser verificada (mitjançant controls exhaustius o aleatoris). Els mecanismes de verificació hauran de centrar-se en la informació continguda a la DACI, que haurà d'examinar-se a la llum d'un altre tipus d'informació, com per exemple, la continguda a les bases de dades de registres mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o a través d'eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos.

C. Aplicació estricta de la normativa interna:

Es prestarà especial atenció al que disposa l'article 53 del Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat

³ Al punt 3.2 del document [Actualització dels models de declaració d'absència de conflictes d'interès \(DACI\) del Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya, aprovat per l'Acord GOV/19/2022, d'1 de febrer](#), es facilita un model actualitzat de declaració d'absència de conflicte d'interès per a l'empresa contractista i/o subcontractista i per al beneficiari de la subvenció, elaborat per la Generalitat de Catalunya.

Públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'Abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

2. Mesures relacionades amb la detecció i gestió del conflicte d'interessos.

L'adopció de mesures preventives pot no ser suficient, per la qual cosa cal establir com detectar el conflicte d'interessos. La declaració per si mateixa no resultaria suficient, ja que les circumstàncies de les persones afectades poden variar al llarg del procediment.

A. Anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR:

L'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR, amb l'objectiu de verificar l'absència de conflicte d'interès entre els membres dels òrgans de contractació i de concessió de subvencions i els participants de les diferents fases dels procediments esmentats, preveu una anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès prèvia a la valoració d'ofertes i sol·licituds i abans de la concessió, a través de l'eina informàtica de mineria de dades amb seu a l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT): MINERVA.

Aquesta anàlisi prèvia només s'aplica:

- a) Als procediments de contractació, a l'òrgan de contractació unipersonal i als membres de l'òrgan de contractació col·legiat, així com als membres de l'òrgan col·legiat d'assistència a l'òrgan de contractació que participin en els procediments de contractació en les fases de valoració d'ofertes, proposta d'adjudicació i adjudicació del contracte.
- b) Als procediments de concessió de subvencions, a l'òrgan competent per a la concessió i als membres dels òrgans col·legiats de valoració de sol·licituds en les fases de valoració de sol·licituds i resolució de concessió.

Les persones indicades en els apartats a) i b) són les que han de signar electrònicament les DACI respecte dels participants en els procediments de contractació o de concessió de subvencions. A l'Annex I de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, s'estableix el contingut mínim que haurà de tenir aquesta DACI.

Mitjançant l'eina informàtica de l'AEAT s'analitzaran les possibles relacions familiars o vinculacions societàries, directes o indirectes, en què hi pugui haver un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interès, respecte de les persones mencionades i les participants en cada procediment.

En el cas de procediments de concessió de subvencions de concurrència massiva, entenent-se per tals aquells en què concorrin més de cent sol·licitants, l'anàlisi de les possibles relacions tindrà lloc sobre una mostra d'un màxim de cent participants, seleccionats aleatòriament, sempre que no hi hagi la possibilitat que cap de les subvencions finalment atorgades superi els 10.000 euros. En cas de superar-los, es revisaran el 100% de les sol·licituds. Veure les normes per la selecció de sol·licituds a sotmetre a l'anàlisi de riscos de conflicte d'interès en el cas de procediments de

concessió de subvencions de concurrència massiva, a l'Annex II de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener.

El procediment d'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès s'iniciarà per part de l'òrgan de contractació o l'òrgan competent per a la concessió de la subvenció amb caràcter previ a la valoració de les ofertes o sol·licituds i es desenvoluparà per mitjà de MINERVA, seguint els processos contemplats a l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener.

B. Procediment per la gestió del conflicte d'interès (detallat a l'article 6 de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener):

Si de l'anàlisi sorgís un risc de conflicte d'interès, l'òrgan que va iniciar el procediment el posarà en coneixement del decisor afectat i del superior jeràrquic, moment a partir del qual aquell disposarà de dos dies hàbils per abstenir-se i l'anàlisi es tornarà a portar a terme respecte de qui el substitueixi.

Si en aquest mateix termini, la persona afectada al·lega de manera motivada davant del seu superior jeràrquic que no existeix el risc, haurà de ratificar la manifestació d'absència de conflicte d'interès mitjançant la signatura d'una nova DACI, la redacció de la qual reflectirà la situació plantejada i l'absència de conflicte d'interès, utilitzant el model establert a l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener.

Si no es produeix l'abstenció, el responsable de l'operació sol·licitarà a MINERVA informació addicional dels riscos detectats i la trasllada al superior jeràrquic del decisor.

A la vista de la informació addicional proporcionada per MINERVA, de l'al·legació motivada del decisor afectat i, si s'escau, de l'informe del Comitè Antifrau, el superior jeràrquic del decisor afectat resoldrà, de manera motivada:

- a) Acceptar la participació en el procediment del decisor.
- b) Ordenar al decisor que s'abstingui. En aquest cas, es repetirà el procés d'anàlisi del risc de conflicte d'interès respecte de qui el substitueixi.

Situacions especials:

1. Si sorgeix una situació de conflicte d'interès després de la presentació de la declaració inicial, el decisor afectat l'haurà de declarar quan en tingui coneixement, haurà d'abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el cas al superior jeràrquic (això no vol dir necessàriament que la declaració inicial fos falsa).
2. En els casos en què l'existència del conflicte d'interès s'hagi detectat amb posterioritat a que hagi pogut produir efectes: s'aplicaria el procediment previst per als supòsits de frau potencial.

ANNEX II. Declaració institucional contra el frau.

Nota: es proposa en aquest document un model de declaració institucional contra el frau en el marc del PRTR com a possible punt de partida orientatiu. No és un document tancat, per la qual cosa les entitats que participin en l'execució de les mesures del pla han d'adaptar-lo a la seva realitat particular i enriquir-lo en allò que considerin oportú.

L'Entitat Local XXX té la condició d'Entitat Executora del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència segons el que disposa l'Ordre 1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del pla de Recuperació i Resiliència, mentre li correspon, en l'àmbit de les seves competències, l'execució de Projectes o Subprojectes (el que correspongui) de les Reformes i Inversions incloses al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

El Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer del 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència assenyala l'obligació que tenen els Estats Membres d'aplicar mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió i per vetllar perquè la utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel Mecanisme de Recuperació i Resiliència s'ajusti al dret aplicable de la Unió i nacional, en particular pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflictes d'interessos.

L'Alcalde/Alcaldeessa/Titular de l'entitat decisora o executora vol manifestar el seu compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als principis més estrictes d'integritat, objectivitat i honestedat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que s'hi relacionen com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

El personal de l'Entitat Local/entitat del sector públic, en el seu caràcter d'empleats públics, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de "vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes" (Reial Decret Legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, article 52).

S'ha elaborat un Pla de mesures antifrau per posar en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau i la corrupció basat en un plantejament proactiu, estructurat i específic per gestionar el risc de frau que doni garanties que la despesa en què s'ha incorregut en actuacions del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència és lliure de conflicte d'interès, frau i corrupció. S'ha partit de l'avaluació del risc de frau feta a aquest efecte. Addicionalment, es compta amb procediments per prevenir, detectar i denunciar situacions que poguessin constituir frau o corrupció i per al seguiment de les mateixes.

L'objectiu d'aquesta política és promoure dins l'organització una cultura que desencoratgi tota activitat fraudulenta i que en faciliti la prevenció i la detecció, tot promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

En definitiva, aquesta Entitat Local/entitat del sector públic té una política de tolerància zero davant el frau i la corrupció i ha establert un sistema de control robust, dissenyat especialment per prevenir i detectar, en la mesura del possible, els actes de frau i corregir-ne l'impacte, en cas de produir-se.

Data i signatura.

Annex III. Autoavaluació inicial del risc de perjudici als interessos financers de la Unió, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte.

D'acord amb el proposat per la Generalitat de Catalunya al document "Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya" (Febrer de 2022), les sis passes clau de l'autoavaluació són les següents:

1. Identificar els procediments susceptibles de risc. En primer lloc, s'ha de decidir quina seria la classificació de les àrees susceptibles de risc. En aquesta fase, cada entitat, en funció de la seva casuística, ha de definir un mapa de processos i identificar els procediments clau que afecten la gestió dels fons.
2. Quantificació de la probabilitat i l'impacte del risc de frau específic (risc brut o inherent). El risc brut es refereix al nivell de risc abans de tenir en compte l'efecte dels controls existents o planejats, amb referència a un període temporal *[es recomana que sigui fins a finalització del període d'elegibilitat del Mecanisme de Recuperació i Resiliència, 31 d'agost del 2021]*.

Aquesta fase es basa en una doble perspectiva. Per una banda, en la probabilitat d'ocurrència del risc i, per l'altra, en l'impacte sobre els objectius de l'organització en cas de materialització del risc. La graduació d'ambdues variables permet calcular el grau de risc inherent. Les accions preventives de l'organització hauran de prioritzar els procediments que presenten un risc brut més elevat.

La probabilitat d'ocurrència del risc es mesura segons la freqüència (nombre de vegades que s'ha presentat el risc en un període determinat) o per la factibilitat (factors interns o externs que poden determinar que el risc es presenti). Les probabilitats d'ocurrència de cada esdeveniment es classifiquen en cinc nivells, i s'assigna una puntuació a cada nivell, des d'1 punt a la probabilitat més baixa i 5 a la més alta:

- Molt baixa (risc de caràcter extraordinari): observat únicament en circumstàncies excepcionals. No presència en els últims cinc anys. 1 punt.
- Baixa (risc improbable): pot tenir lloc. Ha estat observat una única vegada els últims cinc anys. 2 punts.
- Mitjana (risc moderat): encara infreqüent. És observat, almenys, una vegada cada dos anys. 3 punts.
- Alta (risc probable): forma part del paisatge del que es considera "esperable". S'observa, almenys, una vegada l'any. 4 punts.
- Molt alta (risc constant o molt probable): la seva presència és una constant. Esdevé més d'una vegada l'any. 5 punts.

Pel que fa a l'impacte sobre els objectius en cas de materialització del risc, també compta amb un sistema de puntuació depenent de si la gravetat de les conseqüències és alta (3 punts), mitjana (2 punts) o baixa (1 punt). En concret, la graduació de la gravetat correspon al següent:

- Gravetat alta. Indici d'infraccions penals o administratives greus que ocasionen danys patrimonials o de reputació significatius a la institució, incompliment d'objectius estratègics que afecten la imatge institucional o la prestació dels serveis.
- Gravetat mitjana. Indici d'infraccions penals o administratives menys greus amb impacte moderat en la imatge de la institució, altres incompliments de normes administratives, ús irregular en la utilització de mitjans públics sense danys significatius al patrimoni.
- Gravetat baixa. Incompliment d'objectius operatius, irregularitats administratives que no suposin incompliments normatius ni afectació al patrimoni.

Per facilitar l'assignació d'aquesta puntuació s'aconsella diligenciar el format següent:

Taula 1. Determinació de la gravetat de les conseqüències per als objectius

Si el risc de corrupció es materialitza podria	Sí	No
Afectar el compliment de metes i objectius de l'entitat?		
Afectar la generació dels productes o la prestació de serveis per part de l'entitat?		
Donar lloc al detriment de qualitat de vida de la comunitat per la pèrdua del bé o serveis o els recursos públics?		
Generar pèrdua de confiança de l'entitat, afectant-ne la reputació?		
Si el risc de corrupció es materialitza podria	Sí	No
Generar pèrdua de recursos econòmics?		
Generar pèrdua d'informació de l'entitat?		
Generar intervenció dels òrgans de control extern, de la Fiscalia, l'Agència de Protecció de Dades, l'Oficina Anticorrupció, la Sindicatura de Comptes, o un altre ens?		
Donar lloc a processos sancionadors o disciplinaris?		
Donar lloc a processos penals?		

Font: Generalitat de Catalunya (Febrer de 2022), Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya.

Un cop contestades aquestes preguntes, es fa un recompte del nombre de respostes i se segueix la regla numèrica següent, per tal d'assignar una puntuació:

- Si es respon afirmativament entre 1 i 3 preguntes, l'impacte es preveu baix. 1 punt.
- Si es respon afirmativament entre 4 i 6 preguntes, l'impacte es preveu mitjà. 2 punts.

- Si es respon afirmativament entre 7 i 9 preguntes, l'impacte es preveu alt. 3 punts.

Amb tota aquesta informació es pot construir la matriu del risc brut, que resulta de multiplicar la puntuació obtinguda en el càlcul de la probabilitat, per la puntuació obtinguda en el càlcul de l'impacte. El resultat serà un nombre de l'1 al 15 i se situarà en la taula següent. D'aquesta manera, és possible determinar si es tracta d'un risc brut baix, mitjà o alt.

Taula 2. Matriu del risc brut

Probabilitat (X) Impacte (Y)	Molt baixa	Baixa	Mitja	Alta	Molt alta
Baix	1	2	3	4	5
Mitjà	2	4	6	8	10
Alt	3	6	9	12	15

- **Verd** = Risc baix (puntuació final de l'1 al 3)
- **Groc** = Risc mitjà (puntuació final del 4 al 8)
- **Vermell** = Risc alt (puntuació final del 9 al 15)

Font: Generalitat de Catalunya (Febrer de 2022), Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya.

Exemple il·lustratiu:

Probabilitat: el risc X és observat, almenys, una vegada cada dos anys. Es tractaria d'una probabilitat moderada, per tant, tindria una puntuació de 3.

Impacte: recompte de respostes: 4 sí, 5 no. Per tant, puntuació 2.

Total: probabilitat (3) * impacte (2) = 6

El risc "X" es tractaria d'un risc inherent mitjà, ja que 6 es troba en la franja groga, franja que comprèn les puntuacions entre el 4 i el 8.

Una vegada calculat el risc inherent, ens serveix per tenir un mapa de quins procediments són més susceptibles de risc i quins ho són menys.

Així, permetrà prioritzar on posar un especial focus o més recursos, per tal de gestionar els riscos de l'organització.

3. Avaluació dels controls de mitigació actuals (ja existents) per atenuar el risc brut.

Per cada risc brut cal determinar quins mecanismes de control ja existeixen i es poden activar. Per a fer aquesta avaluació, es pot utilitzar com a guia el Test relatiu a l'estàndard mínim en matèria de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció, previst a l'Annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021. Així mateix, també es pot utilitzar el [qüestionari d'autoavaluació en integritat pública](#) dissenyat per l'Administració Oberta de Catalunya (AOC). Aquests mecanismes es poden classificar en funció de diversos paràmetres.

- Segons la seva naturalesa, poden ser:

- Preventius: té per objecte eliminar el risc abans de la seva ocurrència. És a dir, actuen com incentius negatius (o desincentius). El mecanisme és previ al comportament corrupte. Permeten reduir en major mesura els riscos inherents.
- Detectius: té per objecte conèixer el risc en el moment en què s'esdevenen. Són equiparables a sistemes d'alerta prèvia. El mecanisme és simultani al comportament corrupte.
- Correctius: té per objecte restablir la normalitat de l'activitat una vegada que el risc de corrupció s'ha activat i ha alterat el funcionament normal dels esdeveniments. El mecanisme és posterior al comportament corrupte. Permeten reduir en menor mesura els riscos inherents (per exemple, auditories financeres o de compliment).
- Segons la seva freqüència, poden ser:
 - Diaris: hi ha establerta una periodicitat en la realització dels controls.
 - Ocasionals: es realitzen de forma esporàdica.
- Segons la documentació dels controls, poden ser:
 - Documentats de forma escrita.
 - No documentats de forma escrita.

[La documentació dels controls es refereix al fet que es troben o no recollits en guies o manuals que estableixin quins són els processos a seguir davant de riscos de corrupció, amb quina freqüència s'executen i si s'atribueixen a determinats responsables de dur-los a terme.]

- Segons la seva automatització, poden ser:
 - Manuals: requereixen del concurs de funcionaris (persones) per ser activats. L'ús d'autoritacions via signatures manuscrites o digitals, la utilització d'arxius físics, la realització de revisions i els controls rutinaris de seguretat són exemple d'això.
 - Automàtics: apliquen eines tecnològiques (com programaris o aplicacions) que han estat dissenyades per a la prevenció, detecció o correcció de riscos de corrupció. No hi intervé una persona.

Per tal de calcular el risc net, a cadascun dels tipus de control existents, cal assignar-li una ponderació, de manera que els millors controls, redueixin al màxim el nivell de risc net i la resta de controls el redueixen en menor proporció. L'Oficina contra la Corrupció de les Illes Balears proposa les ponderacions següents:

- Naturalesa:
 - Preventiu: 0,1
 - Detectiu: 0,2
 - Correctiu: 0,3
- Freqüència:
 - Periòdic: 0,1
 - Ocasional: 0,2

- Documentat:
 - Documentat: 0,2
 - No documentat: 0,3
 - Automatització:
 - Automàtic: 0,1
 - Manual: 0,2
4. Avaluació del risc net tenint en compte l'efecte dels controls actuals (ja existents) i la seva eficàcia. El risc net fa referència al nivell de risc després de tenir en compte l'efecte dels controls existents i la seva efectivitat, és a dir, la situació tal com és en el moment actual.

Continuant amb l'exemple il·lustratiu utilitzat anteriorment, en què el risc brut era de 6 (risc mitjà), ja que tenia un risc de probabilitat 3 i un risc d'impacte 2 ($3 \cdot 2 = 6$). Posem per cas que, per al procediment susceptible de risc X, que estem utilitzant d'exemple, hi ha el màxim nivell de control (naturalesa preventiva, freqüència periòdica, documentat, automàtic). La suma de totes les ponderacions de màxim nivell de control seria de 0,5 ($0,1 + 0,1 + 0,2 + 0,1$). Aplicaríem la ponderació als resultats obtinguts en calcular el risc de probabilitat i d'impacte del risc brut. Obtindríem el resultat següent:

- Risc de probabilitat: $3 \cdot 0,5 = 1,5$
- Risc d'impacte: $2 \cdot 0,5 = 1$
- Total: $1,5 + 1 = 2,5$

Per a la matriu de risc net, es continua utilitzant la mateixa classificació de risc baix, mitjà o alt:

- **Verd** = risc baix (puntuació final de l'1 al 3)
- **Groc** = risc mitjà (puntuació final del 4 al 8)
- **Vermell** = risc alt (puntuació final del 9 al 15)

En conclusió, seguint l'exemple, el procediment susceptible de risc X tindria un risc brut mitjà, mentre que, un cop aplicats els mecanismes de control, el risc net resultant seria baix. Això ens fa veure que els mecanismes de control aplicats en el procediment susceptibles de risc X ja són adequats i que, per tant, no caldria revisar-los.

S'observa que tots els procediments susceptibles de risc disminueixen el grau de risc un cop aplicades les mesures de control existents.

No obstant això, encara poden quedar procediments amb un grau de risc mitjà, pels quals caldria valorar quines altres actuacions podrien desenvolupar-se, amb l'objectiu de minimitzar aquest risc.

5. Definició de controls mitigants específics addicionals (mesures eficaces i proporcionades contra el frau) per atenuar el risc net.
- Una vegada avaluats els procediments susceptibles de risc, analitzats els mecanismes de control existents i elaborada la matriu de risc net, l'entitat ha de determinar com tractarà els procediments que segueixen tenint un grau de risc alt o mitjà.
6. Avaluació del risc objectiu o residual després dels controls mitigants addicionals planejats. El risc objectiu o residual fa referència al nivell de risc després de tenir en compte els controls actuals i els planejats.

En aquest cas, caldrà tornar a assignar una ponderació als mecanismes de control addicionals triats i tornar a calcular el risc final de cada procediment, un cop aplicats aquests nous controls.

Un cop obtingut el risc residual, es pot definir un mapa de riscos on es reculli tota la informació. Com a mostra s'aporta la següent taula.

Taula 3. Mapa de riscos simplificat

Procés/Assumpte susceptible de risc	Factors potenciadors/perpetuadors	Risc inherent	Mecanismes de control existents	Risc residual
1. Procediment de contractació menor	Necessitat a cobrir a curt termini, incompatible amb la dilatació que comporta un procediment de contractació oberta	Mitjà	1) El circuit del departament 2) Informe de la Intervenció General 3) Publicitat dels contractes menors	Baix
2. Selecció d'adjudicatari en processos de contractació pública	Existència d'experiències prèvies favorables o desfavorables amb algunes empreses licitadores	Alt	1) Expedient de contractació: Tramitació reglada via GEEC amb validació de les persones que hi intervenen	Baix
3. Externalització de l'elaboració d'estudis, dictàmens i de la contractació de serveis d'assessorament	Manca de recursos interns per generar aquests estudis i dictàmens / coneixement especialitzat	Alt	1) Instrucció 1/2017: Tramitació reglada, amb revisió de criteris i validació prèvia i posterior a l'execució del contracte	Mig
4. Contractació d'oficines tècniques externes	Dificultat per contractar personal tècnic estructural, ja sigui per motius normatius o pressupostaris	Baix	1) Autorització de la direcció de serveis de l'oficina tècnica corresponent	Baix
5. Assignació de subvencions directes	Existència d'un únic beneficiari que presti el servei en qüestió / Mercat limitat quant a persones beneficiàries. No es publiquen els informes justificatius de no concurrència. Complexitat per adaptar el tramitador	Alt	1) Pla estratègic de subvencions del departament d'EXI 2019-2021: defineix la política de foment (subvencions) abans d'atorgar-les	Baix

	electrònic a cadascuna de les subvencions		2) Pla de treball 2020 SAEUE: reducció de subvencions directes a les mínimes necessàries 3) Intervenció direcció de serveis i assessoria jurídica: circuit reglat de control previ per la tramitació de subvencions 4) Publicitat de les subvencions atorgades al DOGC	
6. Selecció de personal temporal	Coneixença prèvia amb algunes de les persones candidates	Mig	1) Cribratge curricular 2) Participació de RH en les entrevistes	Baix
7. Contractació de personal temporal a través de la figura de reforç	Dificultat per contractar personal tècnic estructural, ja sigui per motius normatius o pressupostaris	Alt	1) Autorització de la secretaria general i de la direcció de serveis: contractació estrictament per motius temporals 2) Informe de la intervenció delegada: informe trimestral que analitza la contractació temporal del departament.	Mig
8. Recepció i/o acceptació de regals	N/A	Mitjà	1) Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu	Baix

Font: Generalitat de Catalunya (Febrer de 2022), Pla de mesures antifrau en l'execució d'actuacions finançades pels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a la Generalitat de Catalunya.

ANNEX IV. Possibles indicadors de risc (banderes vermelles).

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una àrea d'activitat determinada necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

L'Ajuntament de XXX estableix dins del sistema de mesures de detecció del frau la següent relació de banderes vermelles, basada en la Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, en la qual les banderes vermelles es classifiquen per cadascun dels mètodes de gestió de fons: subvencions, contractes, convenis i encàrrecs a mitjans propis.

[Cada entitat seleccionarà aquells indicadors que consideri pertinents per configurar un sistema adaptat a les seves característiques específiques basant-se també en els resultats obtinguts de l'avaluació de riscos].

SUBVENCIONS	
BANDERES VERMELLES	CONTROLS PROPOSATS
Limitació de la concurrència	
Insuficient difusió de les Bases Reguladores i Convocatòria.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar la publicació de les bases reguladores i convocatòria de forma que es garanteixi la màxima difusió. -Verificar que es compleix el que estipulen els articles art. 9.3 i 18 de la Llei General de Subvencions referits als deures de publicació i informació de les convocatòries.
No s'han definit amb claredat els requisits que han de complir els beneficiaris o destinataris.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que els requisits exigits per obtenir la condició de beneficiari s'han inclòs de manera clara a les bases reguladores i convocatòries.
No s'han respectat els terminis per la presentació de sol·licituds	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació dels terminis establerts per garantir la regularitat de la tramitació. -Verificar la presentació de la sol·licitud dins el termini establert a les bases reguladores i convocatòria.
Absència de publicació dels barems fixats per la valoració de les sol·licituds.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar la inclusió a les bases reguladores o a les convocatòries dels barems utilitzats per a la selecció de beneficiaris. -Verificar que els beneficiaris seleccionats compleixen amb els barems exigits a la convocatòria.
El beneficiari o destinatari de les ajudes incompleix l'obligació de garantir la	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que el procediment d'adjudicació desenvolupat pel beneficiari garanteix els principis de concurrència competitiva i no vinculació entre beneficiaris i adjudicatari.

concurrència, en cas que necessiteu negociar amb proveïdors.	
Incompliment dels principis d'objectivitat, igualtat i no discriminació en la selecció de beneficiaris.	<ul style="list-style-type: none"> -Utilitzar criteris de selecció de beneficiaris uniformes i homogenis. -Llista de comprovació dels requisits dels beneficiaris seleccionats.
Influència deliberada a l'avaluació i selecció dels beneficiaris.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar l'existència d'una política en matèria de conflicte d'interès: codi de conducta, signatura de Declaracions d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI), verificació del contingut de les DACI quan escaigui i descripció detallada de procediments per abordar possibles casos de conflictes interessos.
Incompliment del règim d'ajuts d'estat	
Les bases reguladores de la convocatòria no indiquen que es tracta d'una ajuda d'Estat, en el seu cas.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que a les bases reguladores de la convocatòria s'indica si la subvenció constitueix o no un ajut d'Estat: <ul style="list-style-type: none"> o En el cas que a les bases es consideri que no és un ajut d'Estat, a les mateixes bases o a l'expedient ha de quedar evidenciat quins elements ho justifiquen. o En cas que constitueixi ajut d'Estat, les bases reguladores de la convocatòria han d'identificar amb precisió quin és el règim a què està subjecta, indicant la normativa europea aplicable: ajuts de mínimis, Reglament d'exempció per categories, ajuts notificats a la Comissió, etc. -Verificar que a l'expedient es justifiqui el compliment dels requisits exigits perquè no sigui un ajut il·legal. -En el cas concret d'ajuts autoritzats, cal verificar que es fa menció expressa al número d'identificació de l'ajut d'Estat atorgat per la Comissió Europa i es deixa constància expressa a l'expedient que s'han complert totes les condicions imposades per la Comissió en la decisió d'autorització.
Les operacions finançades constitueixen ajuts d'estat i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació establert a aquest efecte per la normativa europea.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar si es tracta d'ajuts d'Estat i, si s'escau, documentar el compliment dels requisits i l'existència a l'expedient de les notificacions i autoritzacions d'aquesta, que siguin procedents en cada cas. -Llista de comprovació per assegurar el compliment de la normativa europea en matèria d'ajuts d'estat i per facilitar l'elaboració dels informes i les declaracions de gestió regulades al MRR.
Desviació de l'objecte de la subvenció	
Les bases reguladores o convocatòria no esmenten el component, la reforma o inversió, ni les fites i objectius a complir.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que les bases reguladores o la convocatòria contenen una referència a la incorporació de l'actuació al PRTR, amb indicació del component i de la reforma o inversió en què s'incardinaran les subvencions que es concedeixin. -Verificar que les bases reguladores o la convocatòria recullen la coherència amb els objectius perseguits en cada

	<p>reforma o inversió, identifiquen les fites i objectius al compliment dels quals contribueixen.</p>
<p>Els fons no han estat destinats a la finalitat establerta per part del beneficiari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar l'ús i la finalitat a què s'estan destinant els fons. -Control de la correcta realització de les actuacions objecte de l'ajuda i la veracitat dels valors dels indicadors, fites i objectius efectivament assolits. -Arxivar a l'expedient la documentació acreditativa de l'execució de les activitats i del compliment de fites i objectius (fotos, cartells, informes, mails, tríptics, materials, enregistraments, documentació...).
<p>Les bases reguladores o convocatòria no recullen el compliment del principi de "no causar dany significatiu".</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que les bases reguladores o la convocatòria recullen expressament l'obligació dels beneficiaris del compliment del principi de "no causar un dany significatiu".
<p>Les bases reguladores o convocatòria no recullen el compliment del coeficient d'etiquetatge verd i digital que s'ha assignat al PRTR.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que les bases reguladores o la convocatòria inclouen una referència al compliment de l'etiquetatge verd i digital que s'ha assignat al PRTR.
Doble finançament	
<p>Excés al cofinançament dels projectes/subprojectes/línies d'acció.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació sobre doble finançament (Annex III.D de l'Ordre HFP/1030/2021). -Verificar que les bases reguladores adverteixin sobre la prohibició de doble finançament, amb referència als articles 191 del Reglament Financer de la Unió i 9 del Reglament del MRR, traslladant al beneficiari l'obligació d'informació sobre qualssevol altres fons (no només europeus) que hagin contribuït al finançament dels mateixos costos. -Verificació de les declaracions responsables. -Comprovacions creuades amb bases de dades nacionals (per exemple, BDNS) i altres fons europeus (per exemple, Financial Transparency System). -Verificar la realització de quadres de finançament al nivell de projecte/subprojecte /línia d'acció que s'escaigui. -Verificar el manteniment d'una comptabilitat analítica d'ingressos i despeses, a les entitats que hi siguin aplicables. -Establir mesures que impedeixin que es produeixi un excés de finançament de les activitats.
<p>Hi ha diversos cofinançadors del mateix projecte/subprojecte/línia d'acció .</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar la compatibilitat dels ajuts rebuts per a una mateixa operació, segons el que estableixen les bases de la convocatòria. -Verificar la realització de quadres de finançament al nivell de projecte/subprojecte/línia d'acció que s'escaigui.
<p>No existeix documentació suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions,</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar la realització de quadres de finançament al nivell de projecte/subprojecte/línia d'acció que s'escaigui. -Llista de comprovació dels elements que reflecteixin el suport de les aportacions de tercers.

aportacions dineràries d'una altra naturalesa, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar el manteniment d'una comptabilitat analítica d'ingressos i despeses, a les entitats que hi siguin aplicables.
El finançament aportat per tercers no és finalista i no existeix un criteri per al seu repartiment .	<ul style="list-style-type: none"> -Sol·licitar als tercers cofinançadors certificats o declaracions que detallin la finalitat del finançament atorgat. -Establir mesures que impedeixin que es produeixi un excés de finançament de les activitats (per exemple, establir el cofinançament de convenis sobre la base de percentatges complementaris o per imports). -Verificar el manteniment d'una comptabilitat analítica d'ingressos i despeses, a les entitats que hi siguin aplicables.
Falsedat documental	
Documentació falsificada presentada pels sol·licitants.	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació de la documentació del procés de sol·licitud. -Control de la documentació presentada pels beneficiaris, fent comprovacions creuades dels documents amb altres fonts de verificació.
Manipulació del suport documental de justificació de les despeses.	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació i controls de la documentació justificativa de les inversions subvencionables i de l'execució del projecte. -Verificació dels requisits legals de factures, nòmines, contractes, rebuts i altres justificants. -Control de factures per detectar falsificacions o duplicitats. -Comprovacions creuades de documents justificatius a través de diferents fonts de verificació. -Verificar que els documents justificatius corresponen al període en què s'han de fer les activitats objecte de la subvenció. -Verificar la realització i el pagament de les despeses justificades dins el termini establert. -Verificació de les proves aportades pel beneficiari de l'execució de les activitats del projecte. -Verificació dels preus dels béns i serveis amb els indicats al pressupost i els preus normals de mercat, si s'escau. -Verificació dels requisits i els límits establerts a la normativa aplicable en el cas que el beneficiari subcontracti l'execució de les activitats subvencionades. -Verificar el manteniment d'un sistema de comptabilització clar o separat. -Verificar la coherència entre la data de justificació de la subvenció i la justificació de cara al MRR.
Incompliment de les obligacions en matèria d'informació, comunicació i publicitat	
Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del MRR a les mesures finançades.	<ul style="list-style-type: none"> -Elaborar i distribuir entre tot el personal involucrat un manual breu relatiu a les obligacions de publicitat del procediment. -Llista de comprovació de requisits d'informació i publicitat, que inclogui, entre altres qüestions:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Verificar que les bases reguladores/convocatòria continguin una referència a la incorporació de l'actuació al PRTR, amb indicació del component i de la reforma o inversió en què s'incardinaran les subvencions que es concedeixin. ○ Verificar que les convocatòries continguin, tant en el seu encapçalament com en el seu cos de desenvolupament, la referència següent: «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU ». ○ Verificar que s'ha inclòs a la convocatòria que s'haurà d'exhibir de manera correcta i destacada l'emblema de la UE amb la declaració de finançament juntament amb el logo del PRTR, així com supervisar que els perceptors de fons faran esment de l'origen d'aquest finançament i vetllaran per donar-li visibilitat.
Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons en una base de dades única.	–Verificar que es realitza la identificació dels beneficiaris de les ajudes, siguin persones físiques o jurídiques, en els termes que preveu l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021.
Pèrdua de pista d'auditoria	
La convocatòria no defineix de forma clara i precisa les despeses elegibles.	–Verificar que les bases reguladores o convocatòries delimiten les despeses subvencionables o s'ha emès un manual de justificació on es detallen aquests aspectes.
La convocatòria no estableix amb precisió la forma en què deuen documentar-se les diferents despeses.	–Verificar que les bases reguladores o convocatòries delimiten els procediments a seguir per a la documentació correcta de les despeses o que s'ha emès un manual de justificació en què es detallen aquests aspectes.
No s'ha realitzat una correcta documentació de les actuacions que permeti garantir la pista d'auditoria a les diferents fases.	–Llista de comprovació de documentació requerida per garantir la pista d'auditoria.
Incompliment de l'obligació de conservació de documents.	<p>–Verificar que les bases reguladores o la convocatòria prevegin el mecanisme que permeti complir l'obligació de conservació de documents prevista a l'article 132 del Reglament financer i l'article 22.2 f) del Reglament de l'MRR.</p> <p>–Verificar que s'han engegat procediments que garanteixen que es conserven tots els documents requerits per garantir una pista d'auditoria adequada.</p>
La convocatòria no recull la subjecció als controls dels organismes europeus.	– Verificar que les bases reguladores o convocatòries recullen el compromís amb la subjecció als controls dels organismes europeus (Comissió Europea, Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, Tribunal de Comptes Europeu i Fiscalia Europea).
CONTRACTES	
BANDERES VERMELLES	CONTROLS PROPOSATS

Limitació de la concurrència	
Plecs de clàusules tècniques o administratives redactats a favor d'un licitador.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar de procediments que garanteixin la justificació de la manera com s'estableix el procediment d'adjudicació, la seva adequació i correcta aplicació, de tal manera que s'asseguri el compliment dels principis de llibertat d'accés, no discriminació i igualtat de tracte. -Disposar de procediments per verificar que les especificacions de la licitació no són gaire excloents. -Disposar d'una política en matèria de conflicte d'interès que inclogui la Declaració d'absència de conflictes d'interès (DACI) per part de tot el personal, la seva verificació, quan s'escaigui, i mesures dirigides a garantir-ne el compliment. -Establir i donar publicitat a un sistema de denúncies dels comportaments suposadament fraudulents.
Els plecs presenten prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs semblants.	
Presentació d'una única oferta o el nombre de licitadors és anormalment baix, segons el tipus de procediment de contractació.	
El procediment de contractació es declara desert i es torna a convocar, tot i que es van rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren als plecs.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar de procediments que garanteixin la revisió de la justificació de la manera com s'estableix el procediment d'adjudicació, la seva adequació i correcta aplicació, de manera que s'asseguri el compliment dels principis de llibertat d'accés, no discriminació i igualtat de tracte . -Deixar constància en una acta de les ofertes presentades i de l'adequació de la documentació presentada
La publicitat dels procediments és incompleta, irregular o limitada i/o insuficiència o incompliment de terminis per rebre ofertes.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'un procediment clar, difós entre el personal, sobre els requisits de publicitat dels diferents procediments de contractació, que contingui les especificitats aplicables als contractes finançats pel MRR. -Llista de comprovació dels requisits d'informació i publicitat dels anuncis de licitació, així com de les condicions de terminis i el seu compliment. -Deixar constància en una acta de les ofertes presentades, el termini de presentació i l'obertura de les mateixes.
Reclamacions d'altres licitadors.	<ul style="list-style-type: none"> -Registre de les queixes o reclamacions rebudes i anàlisi i informe de les mateixes, amb recomanacions de les mesures a adoptar per corregir les deficiències detectades.
Elecció de tramitació abreujada, urgència o emergència, o procediments de contractació menys competitius de forma usual i sense justificació raonable.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar de procediments a l'òrgan de contractació que garanteixin la revisió de la justificació de la manera com s'estableix el procediment d'adjudicació, amb adaptació a les especificitats introduïdes pels contractes finançats amb fons procedents del PRTR, la seva adequació i correcta aplicació, de manera que s'asseguri el compliment dels principis de llibertat d'accés, no-discriminació i igualtat de tracte.
Pràctiques col·lusòries a les ofertes	
Possibles acords entre els licitadors en complicitat amb empreses interrelacionades o vinculades o mitjançant la	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control dels plecs i de la concordança entre les ofertes presentades i les condicions establertes, deixant constància per escrit del control.

introducció de "proveïdors fantasma".	<ul style="list-style-type: none"> -Comprovar la possible vinculació empresarial entre les empreses licitadores/directius, propietaris, etc., utilitzant fonts de dades obertes o altres bases de dades. -Comprovar que els licitadors compten amb l'habilitació empresarial o professional exigible. -Comprovar els antecedents de les empreses implicades.
Possibles acords entre els licitadors en els preus oferts.	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control dels plecs i de la concordança entre les ofertes presentades i les condicions establertes que permeti comprovar qualsevol indici de l'existència d'acords entre els licitadors, així com ofertes recurrentment altes o atípiques o relacions atípiques entre tercers. -Controls sobre la presència continuada de circumstàncies improbables a les ofertes o de relacions inusuals entre tercers (per exemple, avaluació d'ofertes que semblen conèixer perfectament el mercat o patrons de torns entre adjudicataris).
Possibles acords entre els licitadors per al repartiment del mercat.	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control dels plecs i de la concordança entre les ofertes presentades i les condicions establertes que permeti comprovar qualsevol indici de l'existència d'acords entre els licitadors per al repartiment del mercat. -Controls sobre la presència continuada de circumstàncies que indiquin que s'ha pogut acordar un repartiment del mercat.
L'adjudicatari subcontracta amb altres licitadors que han participat en el procediment de contractació.	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control dels plecs i de la concordança entre les ofertes presentades i les condicions establertes en aquests que permeti comprovar que l'oferta no inclou la subcontractació a operadors que estan competint pel contracte principal alhora i que no es produeixi la subcontractació de licitadors que no hagin resultat adjudicataris en el procediment de contractació.
Oferta guanyadora massa alta en comparació amb els costos previstos o amb els preus de mercat de referència.	<ul style="list-style-type: none"> -Comparar el preu final dels béns i serveis amb els continguts a l'oferta i amb preus de mercat o amb els generalment acceptats en contractes similars. -Analitzar les desviacions entre els pressupostos de licitació i d'adjudicació dels contractes adjudicats.
Similituds entre diferents licitadors pel que fa a la presentació d'ofertes, documents presentats, declaracions i comportaments.	<ul style="list-style-type: none"> -Establir mecanismes d'anàlisi de les propostes enviades pels licitadors per verificar que no hi ha hagut acords entre ells o s'han presentat ofertes fictícies.
Retirada inesperada de propostes o l'adjudicatari no accepta el contracte sense motivació.	<ul style="list-style-type: none"> -Realitzar controls per confirmar que les ofertes presentades són reals, i no es tracta de les anomenades ofertes complementàries o de resguard o s'ha produït algun tipus de coacció per fer que altres licitadors retirin les seves ofertes.
Conflicte d'interessos	
Comportament inusual per part d'un empleat que insisteix a obtenir informació	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que en el procediment es fa un examen dels antecedents dels licitadors davant senyals d'alerta.

sobre el procediment de licitació sense estar a càrrec del procediment.	<ul style="list-style-type: none"> -Establir barreres que limitin la informació del procediment de contractació als agents externs o aliens a aquest.
Empleat de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa licitadora recentment.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Verificar que als plecs s'inclou l'obligació d'emplenar la DACI.
Vinculació familiar entre un empleat de l'òrgan de contractació amb capacitat de decisió o influència i una persona de l'empresa licitadora.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que a l'expedient s'inclouen les DACI emplenades pels intervinents a la licitació per part de l'òrgan de contractació i dels contractistes i subcontractistes quan s'obtinguin.
Reiteració d'adjudicacions a favor d'un mateix licitador.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar de sistemes que garanteixin un cert grau de rotació i heterogeneïtat en la selecció dels membres dels comitès d'avaluació.
Acceptació continuada d'ofertes amb preus elevats o treball de qualitat insuficient.	<ul style="list-style-type: none"> -Establir un control de qualitat sobre els procediments de contractació realitzats per verificar l'adequada valoració d'ofertes segons els criteris establerts als plecs.
Membres de l'òrgan de contractació que no compleixen el codi d'ètica.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Verificar que als plecs s'inclou l'obligació d'emplenar la DACI per totes les persones obligades a fer-ho.
Empleat encarregat de contractació declina ascens a una posició en què deixa de tenir a veure amb adquisicions.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que a l'expedient s'inclouen les DACI emplenades pels intervinents a la licitació per part de l'òrgan de contractació i dels contractistes i subcontractistes quan s'obtinguin.
Indicis que un membre de l'òrgan de contractació pogués estar rebent contraprestacions indegudes a canvi de favors relacionats amb el procediment de contractació.	
Socialització entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes.	
Comportaments inusuals per part dels membres de l'òrgan de contractació	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Elaborar un informe periòdic sobre l'estat en què es troba el procediment de contractació per deixar constància de les incidències ocorregudes (retards, situacions inusuals, retir d'alguna oferta...) i que permeti fer un seguiment sobre el registre i disponibilitat documental de les ofertes al si de l'òrgan de contractació. -Verificar que als plecs s'inclou l'obligació d'emplenar la DACI.

	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que a l'expedient s'inclouen les DACI emplenades pels intervinents a la licitació per part de l'òrgan de contractació i dels contractistes i subcontractistes quan s'obtinguin.
Empleat encarregat de contractació no presenta declaració d'absència de conflicte d'interès o ho fa de forma incompleta.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar la presentació de les DACI per part de tots els intervinents en les diferents fases del contracte i confrontar-ne el contingut amb la informació procedent d'altres fonts. -Disposar d'un procediment adequat per abordar possibles casos de conflictes d'interessos. -Verificar que als plecs s'inclou l'obligació d'emplenar la DACI i que a l'expedient s'inclouen les DACI emplenades.
Manipulació en la valoració tècnica o econòmica de les ofertes presentades	
Els criteris d'adjudicació no estan prou detallats o no estan recollits als plecs.	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control previ del contingut dels plecs que en garanteixi la redacció correcta i la inclusió detallada i clara dels criteris de valoració de les ofertes. -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Establir i donar publicitat al sistema que permeti denunciar els comportaments suposadament fraudulents.
Els criteris d'adjudicació són discriminatoris, il·lícits o no són adequats per seleccionar l'oferta amb una millor qualitat-preu.	<ul style="list-style-type: none"> -Sistema de control previ del contingut dels plecs que en garanteixi la redacció correcta i la inclusió dels criteris de valoració adequats a les característiques de l'objecte del contracte, que no continguin elements discriminatoris o il·lícits que afavoreixin un licitador/s davant d'altres. -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Establir i donar publicitat a un sistema que permeti denunciar els comportaments suposadament fraudulents.
L'objecte del contracte i les prescripcions tècniques definides als plecs no responen al component i la reforma o inversió ni a les fites i objectius a complir.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que els documents de l'expedient de contractació contenen una referència a la incorporació de l'actuació al PRTR, amb indicació del component i de la reforma o inversió, projecte o subprojecte en què s'incardinaran les actuacions que constitueixen l'objecte del contracte. -Verificar que hi ha coherència entre l'objecte del contracte i els objectius perseguits en la corresponent reforma o inversió, i les fites i objectius al compliment dels quals contribuiran les prestacions que es contractaran.
Els criteris d'adjudicació incompleixen o són contraris al principi de "no causar danys significatius" i a l'etiquetatge verd i digital.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que es recull expressament als plecs l'obligació del compliment del principi de "no causar un dany significatiu" i les conseqüències del seu incompliment. -Verificar que s'inclou una referència als plecs al compliment preceptiu de les obligacions assumides en matèria d'etiquetatge verd i digital i els mecanismes assignats per controlar-los.
Acceptació d'ofertes anormalment baixes sense haver estat justificada adequadament pel licitador.	<ul style="list-style-type: none"> -Establir un control sobre la justificació de la baixa temerària de preus, comprovant l'exactitud de la informació presentada pel licitador amb oferta anormalment baixa, si s'escau.

	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès. -Establir i donar publicitat a un sistema que permeti denunciar els comportaments suposadament fraudulents.
Absència o inadequats procediments de control del procediment de contractació.	<ul style="list-style-type: none"> -Deixar constància en una acta de la informació sobre les ofertes rebudes. -Llista de comprovació de requisits previs per a l'admissió de les ofertes, anterior a la valoració. -Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès.
Canvis a les ofertes després de la recepció.	-Deixar constància en una acta de la informació sobre les ofertes rebudes.
Ofertes excloses per errors o per raons dubtoses.	<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'una política en matèria de conflicte d'interès que inclogui una Declaració d'absència de conflictes d'interès (DACI) per part de tot el personal i la verificació del seu contingut, quan s'escaigui, així com mesures dirigides a garantir-ne el compliment. -Disposar d'un procediment de control i seguiment de les ofertes presentades fins a l'adjudicació, de manera que es pugui garantir que no s'han produït modificacions a l'oferta.
Queixes d'altres licitadors.	
Procediment que no es declara desert i continua amb la tramitació malgrat que s'han rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit.	
Fraccionament fraudulent del contracte	
Fraccionament en dos contractes o més.	<ul style="list-style-type: none"> -Registre detallat dels proveïdors seleccionats. -Controls periòdics de l'import acumulat per proveïdor i anàlisi correlativa dels objectes dels diferents contractes subscrits amb cadascun. -Verificació de la manera com s'hagi establert el procediment de contractació.
Separació injustificada o artificial de l'objecte del contracte.	
Compres seqüencials per sota dels llindars de licitació oberta.	
Incompliments en la formalització del contracte	
El contracte formalitzat altera els termes de l'adjudicació.	<ul style="list-style-type: none"> -Revisió del contracte amb caràcter previ a la signatura que permeti verificar que no s'ha produït una alteració en els termes de l'adjudicació, deixant constància d'aquest control per escrit.
Manca de coincidència entre l'adjudicatari i el signant del contracte.	
Demores injustificades per signar el contracte.	<ul style="list-style-type: none"> -Control del compliment dels terminis per a la formalització del contracte establerts a l'article 153 de la LCSP mitjançant la realització d'un seguiment sobre el compliment dels terminis, les incidències ocorregudes (retards, situacions inusuals...) i l'aplicació, en el seu cas, de les penalitats i les indemnitzacions previstes, deixant constància d'aquest control per escrit.
Inexistència de contracte o expedient de contractació.	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació a la finalització dels procediments que permeti comprovar que la documentació de l'expedient

	és completa i inclou el document de formalització del contracte.
Manca de publicació de l'anunci de formalització.	– Verificació que tots els anuncis de formalització han estat publicats adequadament d'acord amb les normes que els siguin aplicables, deixant constància d'aquest control per escrit.
Incompliments o deficiències en l'execució del contracte	
Incompliment total o parcial o compliment defectuós de les prestacions objecte del contracte.	<ul style="list-style-type: none"> – Controls periòdics, anàlisi d'informes d'execució, per verificar i supervisar les fases d'execució del contracte i verificacions sobre el terreny, si s'escau. – Controls periòdics de la qualitat de la prestació contractada conforme al que disposen els plecs. – Establiment de clàusules de penalització als contractes per a aquelles situacions en què es detecti que la qualitat de la prestació no s'ajusta amb l'oferta presentada. – Revisió dels informes finals, econòmics i d'activitats, a la recerca de possibles discrepàncies entre les activitats previstes i les realment efectuades.
Modificacions de contractes sense complir els requisits legals ni estar justificades.	<ul style="list-style-type: none"> – Controls periòdics, anàlisi d'informes d'execució, per verificar i supervisar les fases d'execució del contracte i verificacions sobre el terreny, si s'escau. – Revisió dels informes finals, econòmics i d'activitats, a la recerca de possibles discrepàncies entre les activitats previstes i les realment efectuades.
Subcontractacions no permeses.	<ul style="list-style-type: none"> – Controls per identificar l'executor real del contracte, la seva capacitat, així com la del contractista principal. – Revisió dels informes finals, econòmics i d'activitats, a la recerca de possibles discrepàncies entre les activitats previstes i les realment efectuades.
L'import total pagat al contractista supera el valor del contracte.	– Verificar que el preu a abonar correspon al preu pactat i es basa en la documentació justificativa de la despesa així com la documentació on consta la conformitat amb la prestació realitzada.
Falsedat documental	
Documentació falsificada presentada pels licitadors.	<ul style="list-style-type: none"> – Llista de comprovació de la documentació requerida per poder accedir al procés de contractació. – Control de la documentació presentada per part dels licitadors a fi de detectar documentació o informació falsificada, verificant la documentació directament amb la font, quan s'escaigui.
Manipulació de la documentació justificativa dels costos o de la facturació per incloure càrrecs incorrectes, falsos, excessius o duplicats.	<ul style="list-style-type: none"> – Llista de comprovació de la documentació justificativa de costos i la realització dels controls de verificació oportuns. – Control de les factures emeses pel contractista a fi de detectar duplicats (és a dir, factures repetides amb idèntic import o núm. de factura, etc.) o falsificacions.

Prestadors de serveis fantasmes.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificació de l'existència de les empreses licitadores i la veracitat de les dades aportades. -Comprovar els antecedents de les empreses licitadores.
Doble finançament	
Es produeix doble finançament.	<ul style="list-style-type: none"> -Comprovar que a l'expedient de contractació hi ha constància de la verificació que ha de fer l'òrgan gestor per garantir l'absència de doble finançament. -Verificar la realització de quadres de finançament al nivell de projecte/subprojecte /línia d'acció que s'escaigui. -Llista de comprovació sobre doble finançament (Annex III.D de l'Ordre HFP/1030/2021). -Comprovacions creuades amb bases de dades nacionals (per exemple, BDNS) i altres fons europeus (per exemple, Financial Transparency System) quan això sigui possible i quan aquest risc s'avalui com a significatiu i probable.
Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	
Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del MRR a les mesures finançades.	<ul style="list-style-type: none"> -Elaborar i distribuir entre tot el personal involucrat en la gestió d'activitats finançades pel MRR un breu manual relatiu a les obligacions de publicitat del procediment. -Llista de comprovació de requisits en matèria d'informació i publicitat, que inclogui, entre altres qüestions: <ul style="list-style-type: none"> o Verificar que les licitacions que es desenvolupin en aquest àmbit continguin la següent referència: «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU ». o Verificar que s'ha inclòs als plecs de manera correcta i destacada l'emblema de la UE amb una declaració de finançament adequada, juntament amb el logo del PRTR, així com supervisar que els adjudicataris faran menció de l'origen d'aquest finançament i vetllaran per donar-li visibilitat, en particular, quan promoguin les accions i els seus resultats, facilitant informació coherent, efectiva i proporcionada adreçada a múltiples destinataris, inclosos els mitjans de comunicació i el públic.
Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons en una base de dades única.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar que s'han identificat els contractistes i els subcontractistes, d'acord amb els requeriments mínims previstos a l'article 8.2 de l'Ordre HFP/1030/2021.
Pèrdua de pista d'auditoria	
No ha realitzat una documentació correcta de les actuacions que permeti garantir la pista d'auditoria	<ul style="list-style-type: none"> -Llista de comprovació de la documentació requerida per garantir la pista d'auditoria
Incompliment de l'obligació de conservació de documents.	<ul style="list-style-type: none"> -Verificar l'establiment d'un mecanisme que permeti complir l'obligació de conservar els documents en els terminis i els formats assenyalats a l'article 132 del Reglament financer previst a l'article 22.2 f) del Reglament del MRR.

No es garanteix el compromís de subjecció als controls dels organismes europeus pels perceptors finals.	–Verificar el compromís exprés dels contractistes i subcontractistes amb la subjecció als controls dels organismes europeus (Comissió Europea, Oficina Europea de Lluita contra el Fraud, Tribunal de Comptes Europeu i Fiscalia Europea).
CONVENIS	
BANDERES VERMELLES	CONTROLS PROPOSATS
L'objecte del conveni no correspon a aquesta figura jurídica	
El conveni té per contingut prestacions pròpies dels contractes.	–Revisió de la memòria justificativa del conveni, on se n'ha d'analitzar la necessitat i l'oportunitat, l'impacte econòmic, el caràcter no contractual de l'activitat i el compliment del que preveu la llei. –Informe del servei jurídic amb anàlisi de l'objecte de l'activitat a desenvolupar i la justificació d'anar a la via del conveni i no a altres vies de contractació.
Celebració de convenis amb entitats privades.	
El contingut del conveni suposa la cessió de la titularitat de la competència	
Incompliment del procediment o dels requisits legals del conveni	
Manca de competència legal.	–Revisió de la memòria justificativa del conveni. –Informe del servei jurídic amb anàlisi de l'objecte de l'activitat a desenvolupar i la competència de les entitats que fonamenten la subscripció del conveni, entre altres.
Les aportacions financeres no són adequades.	–Revisió de la memòria justificativa del conveni. –Informe del servei jurídic amb anàlisi de l'objecte de l'activitat a desenvolupar i la seva sostenibilitat financera.
Manca de tràmits preceptius.	–Llista de comprovació on es revisi el compliment de tots els tràmits legals preceptius per a la subscripció del conveni.
Incompliment de les obligacions de publicitat i comunicació dels convenis.	–Llista de comprovació on es revisi el compliment de tots els tràmits legals relatius a publicitat i comunicació dels convenis
Manca de realització de les actuacions objecte del conveni sense causa justificada o manca de liquidació de les aportacions financeres.	–Revisió, quan s'extingeix un conveni, del seu compliment o de les causes d'incompliment així com que els compromisos financers assumits han estat liquidats correctament.
Conflicte d'interessos	
Indicis de l'existència d'algun tipus de vinculació entre les parts signants del conveni.	–Declaració d'absència de conflicte d'interessos de les parts signants del conveni. –Revisar i documentar la possible vinculació entre les parts mitjançant la revisió dels seus estatuts o actes de constitució, la informació obtinguda de bases de dades externes i independents.

	–Disposar d'una política adequada en matèria de conflicte d'interès.
Convenis recurrents.	–Declaració d'absència de conflicte d'interessos de les parts signants del conveni. –Anàlisi històrica de convenis recurrents, així com de la justificació dels mateixos.
Limitació de la concurrència a la selecció d'entitats col·laboradores de dret privat	
Incompliment de l'obligació de garantir la concurrència quan l'execució del conveni de col·laboració l'està duent a terme un tercer.	–Llista de comprovació per verificar el compliment del deure de garantir la concurrència, publicitat, igualtat i no discriminació per a la contractació de proveïdors en el marc de convenis amb entitats col·laboradores.
Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	
Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del MRR a les mesures finançades.	–Elaborar i distribuir entre tot el personal involucrat en la gestió d'activitats finançades pel MRR d'un breu manual relatiu a les obligacions de publicitat del procediment. –Llista de comprovació de requisits en matèria d'informació i publicitat, que inclogui, entre altres qüestions: <ul style="list-style-type: none"> o Verificar que els convenis formalitzats continguin, tant en el seu encapçalament com en el seu cos de desenvolupament, la referència següent: «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU ». o Verificar que s'ha inclòs als documents del conveni l'obligació d'exhibir de manera correcta i destacada l'emblema de la UE amb una declaració de finançament, així com supervisar que els adjudicataris faran menció de l'origen d'aquest finançament i vetllaran per donar-li visibilitat.
Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons a una base de dades única.	–Verificar que s'ha identificat el perceptor final dels fons, d'acord amb els requeriments mínims previstos a l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021.
Pèrdua de pista d'auditoria	
Manca de pista d'auditoria.	–Establir sistemes i procediments que permetin garantir la pista d'auditoria a tot l'expedient del conveni i a les etapes de la seva execució. –Llista de comprovació de la documentació requerida per garantir la pista d'auditoria
Incompliment de l'obligació de conservació de documents.	–Verificar l'establiment d'un mecanisme que permeti complir l'obligació de conservar els documents en els terminis i els formats assenyalats a l'article 132 del Reglament financer previst a l'article 22.2 f) del Reglament MRR.
No es garanteix el compromís de subjecció als controls dels organismes europeus pels perceptors finals.	–Verificar el compromís exprés dels perceptors finals dels fons, i la resta de persones i entitats que intervinguin en la seva aplicació, amb la subjecció als controls dels organismes europeus (Comissió Europea, Oficina Europea

	de Lluita contra el Fraud, Tribunal de Comptes Europeu i Fiscalia Europea).
ENCÀRRECS A MITJANS PROPIS	
BANDERES VERMELLES	CONTROLS PROPOSATS
Manca de justificació de l'encàrrec a mitjans propis	
Inexistència de procediments per dur a terme els encàrrecs a mitjans propis.	<p>–Disposar de procediments interns que estableixin competències, requisits, funcions i actuacions en les diferents fases de l'encàrrec a mitjans propis, i verificar-ne el compliment.</p> <p>Aquests procediments han d'incloure la planificació dels encàrrecs a mitjans propis a realitzar durant l'exercici tenint en compte documents o estudis que justifiquin la idoneïtat de l'encàrrec, per evitar la infrautilització dels mitjans materials i personals de l'òrgan que realitza l'encàrrec, la pèrdua del control directe de l'activitat que s'encarrega i la descapitalització del personal especialitzat.</p>
Justificació insuficient del recurs a l'encàrrec a mitjà propi.	–Fonamentar detalladament a la memòria justificativa les causes per les quals es considera que l'encàrrec al mitjà propi és l'instrument jurídic més adequat i eficient.
Execució paral·lelament d'activitats semblants amb recursos propis o d'activitats recurrents que es repeteixen cada any.	–Verificar que aquesta justificació està adequadament fonamentada, amb aportació de documents que li donin suport.
Existència clara de recursos infrautilitzats que podrien destinar-se als projectes o actuacions incloses a l'encàrrec al mitjà propi.	
Manca de justificació de les necessitats a cobrir i de l'objecte de l'encàrrec.	–Comprovar que es determinen de forma clara a l'expedient les necessitats a cobrir, l'objecte de l'encàrrec i les prestacions a executar, en la mesura que la manca d'aquesta concreció impedeix o dificulta seriosament la definició correcta dels components de les prestacions i suposa una seria limitació a l'hora de fixar adequadament la retribució de l'encàrrec, cosa que comporta diferents riscos.
Incompliment pel mitjà propi dels requisits per ser-ho	
El mitjà propi no compleix els requisits per ser-ho.	<p>–Establir procediments interns de selecció de mitjà propi que continguin informació actualitzada sobre la condició de mitjà propi de les entitats amb el compliment de tots els requisits legals, tarifes aprovades, comparativa de tarifes i avaluacions de l'execució (sobretot subcontractació) d'encàrrecs anteriors.</p> <p>–Verificar el compliment dels procediments establerts.</p>

El mitjà propi no figura publicat a la Plataforma de Contractació.	–Incloure als procediments interns de selecció de mitjà propi la verificació de la publicitat del mitjà propi, amb la informació exigida a la LCSP, a la Plataforma de Contractació corresponent, i comprovar que es duu a terme aquesta verificació.
Manca de justificació en la selecció del mitjà propi	
Manca d'una llista actualitzada de mitjans propis.	–Disposeu d'una llista actualitzada de mitjans propis personificats. –Comprovar si es fa algun tipus de control sobre els mitjans propis personificats, a efectes de mantenir la informació actualitzada, així com de conèixer possibles incidències que hagin tingut lloc.
Concentració d'encàrrecs a un mitjà propi concret.	–Comprovar si es realitza una justificació del mitjà propi seleccionat sobre la base de raons objectives, tenint en compte si es valoren altres mitjans propis com a alternativa, si es fa un estudi comparatiu de tarifes per determinar quin és més econòmic.
L'objecte del mitjà propi a què es realitza l'encàrrec no coincideix amb el tipus d'activitats que se li han encarregat.	–Comprovar que se selecciona adequadament el mitjà propi assegurant-se que el seu objecte social comprèn les actuacions objecte de l'encàrrec.
Aplicació incorrecta de les tarifes i costos	
Absència de tarifes aprovades per l'òrgan competent o manca d'actualització.	–Comprovar que el mitjà propi disposa de tarifes aprovades (i actualitzades quan sigui procedent), amb el nivell de detall necessari, aplicables per determinar la retribució de l'encàrrec.
Aplicació incorrecta de les tarifes aplicades a l'elaboració del pressupost.	
Estimació incorrecta de les unitats a què s'apliquen les tarifes en l'elaboració del pressupost.	
No s'han compensat les activitats subcontractades.	–Comproveu que disposeu d'un procediment d'elaboració del pressupost dels encàrrecs a mitjans propis que contempli la compensació de les unitats subcontractades, i que s'aplica correctament.
Aplicació d'IVA quan es tracta d'una operació no subjecta (article 7.8a Llei de l'IVA).	–Comproveu que disposeu d'un procediment d'elaboració del pressupost dels encàrrecs a mitjans propis que contempli la subjecció o no de l'operació a l'IVA, i que s'aplica correctament.
Incompliment dels límits de subcontractació i limitació de concurrència	
No s'ha informat a l'ens que fa l'encàrrec de la subcontractació feta pel mitjà propi.	–Comprovar que l'ens que realitza l'encàrrec duu a terme un seguiment o control al mitjà propi per verificar si hi ha hagut subcontractació, així com per verificar si la subcontractació

	s'ha dut a terme d'acord amb allò establert a l'article 32.7 de la LCSP.
Les activitats subcontractades superen el límit del 50% de l'encàrrec.	–Comprovar que l'ens que realitza l'encàrrec duu a terme un seguiment o control al mitjà propi per verificar si la subcontractació ha respectat el límit del 50% de l'import de l'encàrrec establert a l'article 32.7 de la LCSP, llevat que hi concorrin les causes excepcionals previstes a l'últim paràgraf d'aquest article amb les modificacions introduïdes per la disposició final 5a del Reial decret llei 36/2020.
El mitjà propi ha obtingut baixes substancials de preu en el procediment de licitació que no ha facturat al cost real.	–Comprovar que l'ens que realitza l'encàrrec duu a terme un seguiment o control al mitjà propi per verificar el preu real de les prestacions subcontractades i comprovar que es realitzen a la liquidació de l'import de l'encàrrec les reduccions corresponents sobre el preu inicialment previst.
El preu subcontractat supera la tarifa aplicable.	–Comproveu que l'ens que realitza l'encàrrec duu a terme un seguiment o control al mitjà propi per verificar si la quantia de les activitats subcontractades es correspon amb els costos efectius de l'activitat suportats pel mitjà propi.
El mitjà propi subcontracta sempre amb els mateixos proveïdors.	–Verificar que les contractacions realitzades pel mitjà propi es sotmeten a la LCSP en els termes que siguin procedents. –Verificar que el mitjà propi destinatari de l'encàrrec disposa d'una política de conflicte d'interessos.
Incompliment total o parcial de les prestacions objecte de l'encàrrec	
Retards injustificats en els terminis de lliurament.	–Establiment d'un procediment per a la realització d'encàrrecs que contempli la planificació i l'anàlisi de termini d'execució adequada, així com els mecanismes i tràmits a realitzar en cas de causes sobrevingudes que suposin pròrrogues o ampliacions de termini. –Establiment per part de l'ens que realitza l'encàrrec d'un sistema de seguiment i control de compliment de les fites o els lliuraments parcials durant l'execució de l'encàrrec
No hi ha entrega dels productes o no es fa el servei, total o parcialment.	–Establiment per part de l'ens que realitza l'encàrrec de mecanismes de seguiment i control de l'execució de l'encàrrec d'acord amb allò previst a les prescripcions tècniques.
Serveis o productes lliurats per sota de la qualitat esperada.	–Establiment per part de l'entitat que realitza l'encàrrec de mecanismes de seguiment i control de l'execució de l'encàrrec d'acord amb allò previst a les prescripcions tècniques.
Manca d'adequació de les prestacions de l'encàrrec amb la necessitat administrativa que ha de cobrir.	–Establiment per part de l'entitat que realitza l'encàrrec de mecanismes de seguiment i control de l'execució de l'encàrrec d'acord amb allò previst a les prescripcions tècniques. –Establiment d'un procediment dins de la planificació anual dels encàrrecs on s'analitzi el grau de compliment de la necessitat en els encàrrecs de l'exercici anterior i aquesta anàlisi s'ha de tenir en compte per als encàrrecs futurs.

Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	
Incompliment del deure de publicació de l'encàrrec a la Plataforma de Contractació en el cas d'encàrrecs d'import superior a 50.000€, IVA exclòs.	<ul style="list-style-type: none"> –Disposar d'un procediment per a la publicació de l'encàrrec formalitzat a la Plataforma de Contractació, així com al Portal de Transparència i verificar-ne l'aplicació.
Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del MRR a les mesures finançades.	<ul style="list-style-type: none"> –Elaborar i distribuir entre tot el personal involucrat en la gestió d'activitats finançades pel MRR un breu manual relatiu a les obligacions de publicitat del procediment. –Llista de comprovació de requisits en matèria d'informació i publicitat, que inclogui, entre altres qüestions: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verificar que els encàrrecs formalitzats tinguin el seu encapçalament i en el seu cos de desenvolupament la referència següent: «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU ». ○ Verificar que s'ha inclòs en els documents de l'encàrrec que cal exhibir de manera correcta i destacada l'emblema de la UE amb una declaració de finançament adequada juntament amb el logo del PRTR, així com supervisar que els adjudicataris fan esment de l'origen d'aquest finançament i vetllaran per donar-li visibilitat, en particular quan promoguin les accions i els seus resultats, facilitant informació coherent, efectiva i proporcionada adreçada a múltiples destinataris, inclosos els mitjans de comunicació i el públic.
Incompliment del deure d'identificació del perceptor final dels fons a una base de dades única.	<ul style="list-style-type: none"> –Verificar que s'ha identificat el perceptor final dels fons, d'acord amb els requeriments mínims previstos a l'article 8 de l'Ordre HFP/1030/2021.
Pèrdua de pista d'auditoria	
Manca de pista d'auditoria.	<ul style="list-style-type: none"> –Establir sistemes i procediments que permetin garantir la pista d'auditoria a totes les etapes de l'encàrrec. –Llista de comprovació de documentació requerida per garantir la pista d'auditoria.
Incompliment de l'obligació de conservació de documents.	<ul style="list-style-type: none"> –Verificar l'establiment d'un mecanisme que permeti complir l'obligació de conservar els documents en els terminis i els formats assenyalats a l'article 132 del Reglament financer previst a l'article 22.2 f) del Reglament MRR.
No es garanteix el compromís de subjecció als controls dels organismes europeus pels perceptors finals.	<ul style="list-style-type: none"> –Verificar el compromís exprés dels perceptors finals dels fons i la resta de persones i entitats que intervinguin en la seva aplicació, amb la subjecció als controls dels organismes europeus (Comissió Europea, Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, Tribunal de Comptes Europeu i Fiscalia Europea).

ANNEX V. Possible llista de comprovació de banderes vermelles

Procediment: *[identificació de l'expedient]*.

Data d'emplenament.

Descripció de la bandera vermella	¿S'ha detectat al procediment alguna bandera vermella de les definides per l'entitat?			Observacions	Mesures adoptades o a adoptar
	Sí	No	No aplica		

Nom, cognom i càrrec de la persona que l'emplena.

Firma de qui l'emplena.